

5.6.2022, Borovnice, Svatodušní

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.

POZDRAV Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista.

INTROIT Ty však, Panovníku, jsi Bůh slitovný a milostivý, shovívavý, nejvyšš milosrdný, věrný. Shlédni na mne, smiluj se nade mnou, dej svou sílu svému služebníku, vítězství synu své služebnice! Ukaž na mně dobré znamení, ať to vidí, kdo mě mají v nenávisti, ať jsou zahanbeni, že jsi, Hospodine, moje pomoc, moje potěšení! Ž 86, 15-17

PÍSEŇ 158 Samému Bohu,

VSTUPNÍ MODLITBA

Pane Bože, slavíme dnes Svatodušní neděli s prosbou o seslání Ducha svatého všude tam, kde se ho buď nedostává nebo na něj není ani pomyšlení. Zavalení svými povinnostmi a svou prací občas a někdy i často zapomínáme na své nejbližší a jejich potřeby a na to, že bychom také mohli být chvíli jen s nimi. Tu a tam dokonce propadáme neurózám a neumíme být sami se sebou, natož s těmi druhými. Prosíme, pomoz nám. Prosíme, buď nám zde přítomen právě svým Duchem a dávej nám poznat nejen svou osvobodivou přítomnost, ale i budoucnost, která se bude týkat každého z nás. Pane, prosíme Tě za nás všechny a dávej nám svůj pokoj. Amen.

1. ČTENÍ Mt 26, 38.41

PÍSEŇ 177 Nuž Bohu děkujeme,

OHLÁŠKY

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Bože, přimlouváme se nyní za všechny, na koho padají deprese nejen z této doby, ale i ze všeho, s čím se neumíme srovnat. Přimlouváme se za všechny, kdo si potřebují pomoci ať už alkoholem nebo antidepresivy a nemohou jinak. A přimlouváme se za všechny, kdo jen tiše volají k Tobě jako k dárci svého života a ochraniteli svých blízkých. Prosíme, smiluj se nad námi a staň se požehnáním nejen nám, ale i všem kolem nás bez ohledu na to, jací jsme nebo co umíme. Amen.

POSLÁNÍ Jeho služebníkem jsem se stal, když mě Bůh obdaroval svou milostí a působí ve mně svou mocí: mně, daleko nejmenšímu ze všech bratří, byla dána ta milost, abych pohanům zvěstoval nevystižitelné Kristovo bohatství a vynesl na světlo smysl tajemství od věků ukrytého v Bohu, jenž vše stvořil: Bůh chce, aby nebeským vládám a mocnostem bylo nyní skrze církve dáno poznat jeho mnohotvarou moudrost, podle odvěkého určení, které naplnil v Kristu Ježíši, našem Pánu. Ef 3, 7-11

POŽEHNÁNÍ Kéž je nám Bůh milostiv a dá nám požehnání, kéž nad námi rozjasní svou tvář! Ať je známa na zemi tvá cesta, mezi všemi pronárody tvoje spása! Kéž ti, Bože, lidé vzdají chválu, kéž ti vzdají chválu všichni lidé! Ať se národy radují, ať zaplesají, neboť soudíš lidi podle práva, spravuješ národy země. Kéž ti, Bože, lidé vzdají chválu, kéž ti vzdají chválu všichni lidé! Země vydala své plody, Bůh nám žehná, Bůh náš. Bůh nám dává svoje požehnání. Necht' se ho bojí všechny dálavy země! Ž 67, 2-8

PÍSEŇ 487 Amen, Otče,

2. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) Num 11, 11-15

a vyčítal Hospodinu: „Proč zacházíš se svým služebníkem tak zle? Proč jsem u tebe nenalezl milost, žes na mě vložil všechn tento lid jako břímě? Copak jsem všechn tento lid počal já? Copak jsem ho porodil já, že mi říkáš: Nes jej v náručí, jako chůva nemluvňátko, do země, kterou jsi přísáhl dát jeho otcům? Nemohu sám unést všechn tento lid, je to nad mé síly. Když už se mnou chceš takto jednat, raději mě zabij, jestliže jsem u tebe našel milost, abych se nemusel dívat na svoje trápení.“

Milí lide,

utrpení je, když:

- ani po letech putování pouští se Mojžíši nedaří najít se svým lidem společnou řeč. On mluví o voze a oni o koze. On se pro ně může především kazatelsky rozkrájet a oni jsou jakoby duchem někde jinde. On už nemůže dál nést jemu svěřený lid a raději ho předá někomu, kdo to bude umět líp. A zároveň prosí o smrt. Tak daleko snad sice ještě nejsme, ale Mojžíš ano.

- Když už se mnou chceš, Hospodine, takto jednat, raději mě zabij. Ty jsi však milostivý a plný slitování. Ale abych se nemusel dívat na své trápení. Na to, jak to dělám blbě. Na to, jak jsem na tom sám špatně. A na to, jak si i ten můj a tebou svěřený lid stejně mele své. Raději mě zabij. Vždyť i zabití může být projevem milosti, jestliže zároveň vede ke skutečnému vysvobození.

Mojžíš nereptá, nemá proč. Reptá jen jeho lid. Proč je vede tam, kam je vede. Proč jich je čím dál tím méně. Proč to nemůže rozjet tam, kde jsou i oni sami a musí je tahat někam, kde jich bude o něco víc. A proč to vůbec není o tom, kolik nás je, ale o čem se spolu bavíme. A Mojžíš je z toho právem unaven a uvažuje o odchodu. Ale nejen ze své služby, ale vůbec z tohoto světa. Není unaven z toho, jak se jeho lid umenšuje, ale že se vůbec nikam neposunuje myšlenkově. A úplně neraději by to všechno zabalil.

Mojžíš je vlastně vyhořelý a vyčítá to Hospodinu: Proč zacházíš se svým služebníkem tak zle? Proč jsem u tebe nenalezl milost, žes na mě vložil všechn tento lid jako břímě? Farářská práce spočívá především na práci s lidmi. A to je na ní zároveň to nejtěžší. Neboť člověk je druh nevyzpytatelný. Farářská práce spočívá na práci s lidským myšlením a Božím povoláním a posláním být tu hlavně pro ty druhé a přinášet jim zvěst o Boží milosti.

A Mojžíš je takový farář. Má kolem sebe Hospodinem svěřený lid a musí se o něj postarat. Není to jeho lid, naštěstí, je to Boží lid a Mojžíše už to pomalu přestává bavit. Nebo ne bavit ani naplňovat, ale ať dělá, co dělá, tak lid si stejně dělá, co chce. Nad jeho síly ani není s tím lidem pracovat, to už patří k věci, ale s tím lidem vůbec být.

A Mojžíš z toho má deprese. A přeje si svou vlastní smrt. Já teď úplně nevím, jestli Mojžíš věděl, co si vlastně přeje, neboť smrt samo o

sobě není žádná sranda, ale vím, že si přál, aby ho Hospodin zabil. Je zajímavé, že si to ani nepřeje od druhého člověka, ale od samotného Boha, a to je na tom zároveň to nejsmutnější. Že si to přeje přímo od toho, který mu ten život daroval. A pak také že se Mojžíš nechce zabít sám, což s sebou deprese někdy nese. Mojžíš ji však nemá z absence radosti, což by k sebevraždě vést mohlo, ale z absence smyslu. Mojžíši jeho vlastní život, ale i práce se svěřeným lidem přestává dávat smysl. A neví, co má dělat. Je z nich už dlouho unaven a obtížen starostmi také o jejich život. A jejich myšlení. Musí neustále zápasit o svěřený lid, aby mu jednak nikam neutekl, ale aby ho také někam dovedl, nejlépe k nějaké pravdě. A to je na tom i to nejtěžší. Dovést ten lid i k nějaké pravdě, aby nemusel žít ve lži. Lidé se dnes nemají tak dobře, jak se i mezi nimi říká. Terapeutické skupiny praskají ve švech a sehnat psychologa či psychiatra trvá i několik měsíců. Podle mě se lidé navíc mají dost blbě, ale církve jim neumí pomoci. A tak od ní utíkají. A sami lidé si pomoci neumějí a rozhodně ne dlouhodobě. Ale právě v této své lidské mdlobě vykazuje i sám Mojžíš rysy přímo kristovské, prostě se za ty lidi obětuje. Ne však ve smyslu pracovního nasazení, ale protože přijme jejich reptání a ustanoví sedmdesát starších a správců, aby na to nemusel být tak sám. Mojžíšův problém však není ani tak v tom, že by byl na všechno sám, už protože, jak doufá, je s ním i Hospodin, ale že musí

úplně sám zápasit s lidským pokušením neustále na něco nebo někoho vzpomínat. A myslím, že to je i nejtěžší na práci s lidmi, že člověk vlastně musí pracovat s jejich vzpomínáním. Vzpomínání navíc patří až ke sklonku života, dejme tomu po osmdesátce, když už se ten život i neustále prodlužuje, ale vzpomínat v padesáti, šedesáti, sedmdesáti, je už trochu moc. A zároveň je to i dobře, protože něčím se ta hlava zabývat musí. Mojžíši svěřený lid navíc vzpomínal na Egypt. Na to, jak se tam měli dobře, kromě svobody jim dohromady nic nechybělo a teď byli vystaveni dlouhému putování někam, kde moc nevěděl, co je vlastně čeká. A znovu, nebyl problém v lidu, lid už je takový, ale je problém v samotném zahledění do minulosti, v tak nepokryté úctě k Egyptu, že lze mluvit přímo o vnitřním návratu k egyptskému způsobu života, k egyptskému otroctví. A to zároveň znamená, že lid pohrdá tím, co dostává od Hospodina. O dary dané Bohem je třeba vždy znovu usilovat. Bůh sice dává štědře, ale od člověka chce, aby vyhledával, co mu poskytuje. Snad je v tom skryt i nepřímý protest proti egyptskému blahobytu, kde měli vše příliš snadno a lacino. Na otroctví lid už zapomněl. A to byl možná i ten největší problém. Že jim Egypt dal i jakési zdání, zdání růstu a nekonečného blahobytu, materialismu, životní jistoty a prosperity. Zdání toho, že se vlastně mají dobře.

Ale na to, že neměli svobodu přemýšlet, že nemohli říkat, co si myslí a že vlastně žili v otroctví toho, co jim nadiktoval někdo druhý, na to lid už kupodivu zapomněl.

A snad je to i největší nemoc dnešní doby, že se vzpomíná na to, na co by se mělo zapomenout a zapomíná se na to, na co by se mělo i vzpomínat. Že tím dochází jakoby k překlopení lidského myšlení, které najednou funguje jinak, než by i mělo.

A jak z toho ven? Mojžíš z toho byl nešťastný, zoufalý a přál si svou vlastní smrt. Lidu to bylo celkem jedno, protože měl jiné starosti. A jediný, komu to líto nebylo, byl Hospodin a jeho slitování nad lidským ponížením a utrpením, že jediné smrt byla vysvobozením. Ale ne smrt člověka, ale právě jeho vzpomínání, smrt toho, co bylo a obrat k tomu, co je a bude. A ona nám tu tu minulost v podobě nej-různějších věcí a cizích vzpomínek stejně zůstane, jen se k ní už nebudeme muset toliko vracet.

A tak tím lékem není ani Mojžíšova smrt nebo kohokoli jiného, ale smrt vzpomínání jako návratu k nesvobodě a k umírání našeho vlastního myšlení. A tím lékem může být jednak seslání Ducha svatého na nás na všechny, ale i připomínka Kristovy smrti a vzkříšení při večeři Páně, kterou budeme za okamžik slavit.